OBČINA LUČE
Luče 106
3334 Luče
Telefon: 03/839-35-50, **E-mail**: obcina@luce.si
Fax: 03/839-35-51, **Internet**: www.luce.si

OSNUTEK PRORAČUNA

OBČINE LUČE

ZA LETO 2027

(gradivo za občinski svet)

Predlagatelj: **Župan Občine Luče Klavdij Strmčnik**

Luče, oktober 2026

Zadeva: *Osnutek proračuna Občine Luče za leto 2027*

Namen in cilji: *Sprejem sklepa na občinskem svetu*

Pravna podlaga: *28. člen Zakona o javnih financah (v nadaljevanju ZJF, 31. člen Statuta Občine Luče in 87. člen Poslovnika Občinskega sveta Občine Luče*

Predlagatelj: *Župan*

Obrazložitev: *Priložena h gradivu*

Ocena finančnih posledic: *S sprejetjem proračuna bo omogočeno izvrševanje proračuna in izvrševanje nalog po Zakonu o lokalni samoupravi ter nemoteno poslovanje občine in javnih zavodov*

Predlog proračuna za leto 2027 bo v javni obravnavi vsaj 15 dni, kot tudi določa poslovnik.

1. UVOD

Proračun je akt občine, s katerim so predvideni prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki občine za eno leto. Pri pripravi vsebine proračuna morajo občine upoštevati veljavne predpise s področja javnih financ, medtem ko jim je avtonomnost pri pripravi oblike dokumentov še vedno prepuščena. Občina pri sklepanju poslov zadolžitve ni povsem samostojna. Zadolžuje se lahko le na podlagi predhodnega soglasja ministra, pristojnega za finance, pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja financiranje občin. Občina mora o zadolževanju poročati ministrstvu, pristojnemu za finance.

Zakon o financiranju občin ureja enak sistem financiranja za vse občine. Občine so upravičene do prihodkov iz treh virov: lastni viri, transferni prihodki iz državnega proračuna in sredstva EU, tretji vir je zadolževanje.

2. PRAVNE PODLAGE

Področje javnih financ, računovodstva in nadzora državnih pomoči urejajo številni predpisi.
Ti predpisi se uporabljajo tako pri pripravi državnega proračuna kot tudi pri pripravi občinskih proračunov.

Na podlagi 3. člena ZJF:
- je *proračun* akt države oziroma občine, s katerim so predvideni prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki države oziroma občine za eno leto;
- so *spremembe proračuna* akt o spremembah in dopolnitvah državnega oziroma občinskega proračuna, ki ga vlada predloži v sprejem državnemu zboru oziroma župan občinskemu svetu pred začetkom leta, na katerega se sprejeti proračun nanaša;
- je rebalans proračuna akt države oziroma občine o spremembi proračuna med letom.

Proračun se sprejema v roku, ki omogoča uveljavitev s 1. januarjem leta, za katero se sprejema. Če proračun ni sprejet pred začetkom leta, na katero se nanaša, se financiranje funkcij in nalog občine začasno nadaljuje na podlagi proračuna za preteklo leto in za iste programe kot v preteklem letu (začasno financiranje).

Občina lahko sprejme proračun le za eno leto, lahko pa tudi za dve leti. Določbe 13. a člena ZJF tudi občinam omogočajo pripravo in sprejetje proračuna za dve leti, vendar lahko župan predloži občinskemu svetu skupaj s predlogom proračuna za naslednje proračunsko leto tudi predlog proračuna za leto, ki temu sledi, le znotraj mandatnega obdobja, za katero je bil občinski svet izvoljen.

3. GLOBALNA KVANTITATIVNA IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO PREDLOGA PRORAČUNA TER FINANČNIH NAČRTOV PRORAČUNSKIH UPORABNIKOV

Občinski proračun se pripravi do najnižjega nivoja, to je proračunskih vrstic (proračunskih postavk-podkontov). Na občinskem svetu se obravnava in sprejme do nivoja proračunskih vrstic (proračunskih postavk–kontov ali podkontov). Objavljen pa je le do nivoja proračunskih postavk-podskupin kontov (trimestni konti), s tem da je splošni del občinskega proračuna, določen v odloku o proračunu občine, posebni del proračuna in načrt razvojnih programov pa sta prilogi k odloku o proračunu občine.

Kot ločena dokumenta občinski svet sprejme letni program prodaje občinskega finančnega premoženja in letni načrt pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine.

Občinski proračun se obvezno objavi in sicer:

- odlok o proračunu in splošni del proračuna (zajet v odloku o proračunu) v Uradnem listu RS
- posebni del proračuna in načrt razvojnih programov, ki se objavita na spletni strani občine ali na drug krajevno običajen način.

Skladno s 17. členom ZJF mora minister, pristojen za finance, o temeljnih ekonomskih izhodiščih in predpostavkah za pripravo državnega proračuna obvestiti tudi občine.

Osnova za pripravo predlogov državnih proračunov za leti 2027 in 2028 in s tem tudi proračunov občine za leti 2027 in 2028 je Jesenska napoved gospodarskih gibanj Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj. Ker trenutno natančnega izračuna za prihodnje leto še nimamo, so se pri pripravi proračuna uporabili do sedaj znani podatki
.
V zvezi s stroški dela velja, da nanje vplivajo predvsem obveznosti do zaposlenih na podlagi zakonskih predpisov, ki urejajo plače in druge stroške dela v javnem sektorju, sporazumov in kolektivnih pogodb dogovorjenih med Vlado Republike Slovenije in sindikati javnega sektorja ter deloma tudi učinki kadrovske politike posameznega organa. Obveznosti z naslova stroškov dela v letu 2027 bodo v povprečju nekoliko višja kot v preteklem letu, predvsem zaradi višjih obveznosti, ki so bile sprejete v letu 2024 in vplivajo na višino tovrstnih izdatkov v prihodnjih letih. Navedene obveznosti morajo biti ustrezno načrtovane tako za stroške dela zaposlenih pri neposrednem uporabniku kot tudi v okviru tekočih transferov za zaposlene pri posrednih uporabnikih. Za zagotavljanje izpolnjevanja ciljev na področju fiskalne politike ter gospodarnega ravnanja pri porabi javnofinančnih sredstev je, poleg dogovorjenih in veljavnih obveznosti, treba načrtovati tudi premišljeno in smotrno kadrovsko politiko. Temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo občinskega proračuna so sestavni del navodila za pripravo občinskega proračuna.

Za pripravo občinskih proračunov občine potrebujejo tudi podatke o dohodnini in finančni izravnavi, ki ju je potrebno izračunati na podlagi ZFO-1.

Primerna poraba predstavlja primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog. Ministrstvo za finance ugotovi primerno porabo posamezne občine na podlagi dolžine lokalnih cest in javnih poti v občini, površine občine, deleža prebivalcev, mlajših od 15 let in deleža prebivalcev, starejših od 65 let v občini, števila prebivalcev občine in povprečnine. Za izračun prihodkov občine za financiranje primerne porabe (dohodnina) je potrebno ugotoviti tudi primeren obseg sredstev za financiranje primerne porabe, ki pomeni merilo za ugotovitev prihodkov iz dohodnine za financiranje primerne porabe. Vir za financiranje primerne porabe je 54 % dohodnine, vplačane v predpreteklem letu pred letom, za katero se izračuna skupna primerna poraba občin. Med občine se razdeli najprej v višini 70 % vsem občinam enako, ostalih 30 % dohodnine ter del od 70 % dohodnine, ki presega primeren obseg sredstev pa se razdeli kot solidarnostna izravnava v višini razlike med 70 % dohodnine in primernim obsegom sredstev za financiranje primerne porabe. Kot dodatna solidarnostna izravnava se občinam razdeli razlika med dohodnino in prihodki od 70 % dohodnine in solidarnostne izravnave in sicer le-ta pripada občinam, katerih primeren obseg sredstev za

financiranje primerne porabe je nižji od primerne porabe. Finančna izravnava predstavlja sredstva, ki se v posameznem proračunskem letu dodelijo občini, ki s prihodki za financiranje primerne porabe (dohodnina) ne more financirati svoje primerne porabe.

V postopku določitve povprečnine, ki je eden izmed elementov za izračun primerne porabe ter s tem dohodnine in finančne izravnave, se najprej izračunajo povprečni stroški na podlagi Uredbe o metodologiji za izračun povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog (Uradni list RS, št. 19/18) in Pravilnika o določitvi podprogramov, ki se upoštevajo za izračun povprečnih stroškov za financiranje nalog občin (Uradni list RS, št. 48/17). Poleg izračunanih povprečnih stroškov se pri določitvi povprečnine upošteva tudi okvir za pripravo proračunov sektorja država za naslednji dve leti in znesek dohodnine.

Povprečnina, to je na prebivalca v državi ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog, se v skladu z Zakonom o financiranju občin za leto **2027** določi v višini **845 €.**

Izračuna primerne porabe občin, dohodnine in finančne izravnave za leti 2027 in 2028 temeljita na razpoložljivih podatkih o številu in starostni strukturi prebivalcev, dolžini lokalnih cest in javnih poti ter površini občin, kot to določa 13. člen ZFO-1, ter dohodnini iz tretjega odstavka 6. člena ZFO-1.
Razpoložljiva dohodnina, ki pripada občinam na podlagi tretjega odstavka 6. člena ZFO-1, za leto 2027 zadostuje za pokritje vseh pripadajočih sredstev. Zato v letu 2027 izplačila občinam iz naslova finančne izravnave iz državnega proračuna niso predvidena.

Izračuna sredstev za uravnoteženje razvitosti občin za leti 2027 in 2028 temeljita na razpoložljivih podatkih o številu prebivalcev, dolžini lokalnih cest in javnih poti, površinah občin, kmetijskih zemljišč, Nature 2000 in dolžini obmejnega pasu ter sredstev solidarnostne in finančne izravnave, kot to določa 15.a člen ZFO-1.
Primerna poraba za Občino Luče za leto 2027 znaša **2.523.588 €**. Po izračunu nam pripada **dohodnina** v višini **2.523.588 €**. Ker je ta enaka izračunani primerni porabi, ni **finančne izravnave**.

Z ZFRO, ki je pričel veljati 30.12.2020, uporabljati pa se je pričel s 1.1.2021, so se v Zakonu o financiranju občin (ZFO-1) črtale oz. dodale nekatere določbe. Skladno z navedenim bodo tako občine, namesto deleža dodatnih sredstev za financiranje investicijskih projektov, prejemale sredstva za uravnoteženje razvitosti občin, ki jih bo mesečno zagotavljalo Ministrstvo za finance. Sredstva za uravnoteženje razvitosti občin se bodo nakazovala občinam kot tekoči transfer za tekoče naloge primerne porabe. Poenostavitev in administrativna razbremenitev je, da se projekti ne bodo več vodili kot del državnega proračuna v delu načrtov razvojnih programov, saj bodo občine sredstva lahko namenile za razvojne naloge glede na lastne prioritete in razvojne potrebe. Razlika med prejšnjo in novo ureditvijo je tudi ta, da občine z državnimi organi (MGRT) ne bodo več sklepale pogodb. Prav tako ne bo potrebno posebno poročanje o porabi sredstev.

Za Občino Luče v letu 2027 to konkretno pomeni pridobitev razpoložljivih **nepovratnih** sredstev zaradi uravnoteženja razvitosti občin v višini **535.843€**. Prav tako smo upravičeni še za dodatna sredstva zaradi zmanjšanja objektivnih razlik občin v višini **546.153 €**.

PLANIRANI PRIHODKI PRORAČUNA OBČINE LUČE ZA LETO 2027

Metodologija za izračun **primerne porabe** posamezni občini, predpisana z Zakonom o financiranju občin, določa upoštevanje:

- povprečnine (predstavlja na prebivalca v državi ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog),
- števila prebivalcev občine
- korekcijskega faktorja
  (0,61 + 0,06×Pi (površina občine na prebivalca) + 0,13×Ci (dolžina cest na prebivalca) + 0,12×PMi (predšolski otroci) + 0,04×ŠMi (šolski otroci) + 0,015×SUi (starejši v pokoju) + 0,025×SDi (starejši v domu)) = **2,066778**
  (Korekcijski faktor se v Sloveniji giblje od 0,832608 - Ankaran pa do 2,516539 pri Solčavi)

Povprečnina, kot osnova za izračun primerne porabe, je za leto 2027 sprejeta v višini **845 €**.

Na izračun primerne porabe občine poleg že prej omenjenih parametrov bistveno vpliva višina povprečnine, ki jo za posamezno leto določi vlada. Ta se je v zadnjih letih precej zmanjšala, kar vpliva tudi na izračun primerne porabe naše občine.

Leto 2020	589,11 €
Leto 2021	628,20 €
Leto 2022	645,00 €
Leto 2023	700,00 €
Leto 2024	725,00 €
Leto 2025	771,33 €
Leto 2026	835,00 €
Leto 2027	845,00 €

Primerna poraba občine je za posamezno občino ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog.

Na osnovi 11. člena ZFO 1 se kot naloge, katerih stroški se upoštevajo za ugotovitev primerne porabe občine, upoštevajo tiste, ki jih mora občina opravljati na podlagi zakonov in v obsegu določenem z zakoni, ter se nanašajo na:

1. zagotavljanje javnih služb in izvajanje javnih programov na področjih:
   - predšolske vzgoje,
   - osnovnega šolstva in športa,
   - primarnega zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja,
   - socialnega varstva,
   - kulture;
2. zagotavljanje lokalnih gospodarskih javnih služb;
3. urejanje občinske prometne infrastrukture in zagotavljanje varnosti prometa na občinskih cestah;
4. požarno varstvo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
5. prostorske ureditve občinskega pomena, varstvo okolja in ohranjanje narave;
6. plačila stanarin in stanovanjskih stroškov;
7. delovanje občinskih organov ter opravljanje upravnih, strokovnih, pospeševalnih in razvojnih nalog, pa tudi nalog v zvezi z zagotavljanjem javnih služb;

8. opravljanje drugih nalog, določenih z zakonom.

Za našo občino za leto 2027 planiramo **primerno porabo** v višini **2.523.588 €** (ob upoštevanju **povprečnine** v višini **845 €** in števila prebivalcev (podatki zajemajo število državljanov RS s stalnim prebivališčem v naši občini in število tujcev z izdanim dovoljenjem za stalno prebivanje v RS, ki imajo prijavljeno stalno prebivališče v naši občini na dan 1.1.2025), ki znaša 1.445). **Korekcijski faktor** je **2,066778**.

Izračun višine primerne porabe Občine Luče za leto 2027:

PPi =	**1445**	**×**	**845**	**×**	**2,066778**	**=**	**2.523.588 €**
	št. prebivalcev		**povprečnina**		**korekcijski faktor**		**višina primerne porabe**

oziroma

PPi = 1.445 × 1.746,42741 € = 2.523.588 €
povprečnina na Lučana

Pri izračunani primerni porabi **2.523.588 €** znaša povprečnina na občana Luč **1.746,43 €**.

Znesek primerne porabe (PPi) Občine Luče za leto 2027 je tako izračunan na 2.523.588 €. V letu 2012 je bil ta znesek 1.759.600 €, leta 2013 1.683.779 €, leta 2014 1.693.755 €, leta 2015 1.618.333 €, leta 2016 1.646.997 €, leta 2017 1.662.603 €, leta 2018 1.733.640 €, leta 2019 1.796.353, leta 2020 1.839.664 €, leta 2021 1.959.693 €, leta 2022 1.982.421 €, leta 2023 2.139.413 €, leta 2024 2.199.243 €, leta 2025 2.338.374 € in lani 2.496.910 €.

Podatki kažejo, da se po kriznih letih negativnega trenda izračun sredstev s strani ministrstva, ki pripadajo občini, zadnja leta precej popravlja. Kljub temu pa izračunana primerna poraba v celoti še povsem ne pokriva višine dejanskih stroškov občin za izvajanje vseh zakonsko predpisanih nalog.

Dohodnina predstavlja temeljni vir financiranja nalog občine. Višina dohodnine, ki pripada občini, je posledica izračuna višine primernega obsega sredstev občine (POs). Merilo za ugotovitev prihodkov občine iz dohodnine za financiranje primerne porabe pa je primeren obseg sredstev (POs), ki ga izračuna ministrstvo, pristojno za finance, za posamezno proračunsko leto po enačbi: POs = Oi × Po × (0,3 + 0,7 × Iro)
POs - primeren obseg sredstev;
Oi - število prebivalcev v občini;
Po - povprečna primerna poraba na prebivalca v državi izračunana po enačbi: Po = SPP/O,
pri čemer je: SPP - skupna primerna poraba občin za posamezno proračunsko leto;
O - število prebivalcev v državi.
Iro - indeks raznolikosti občine, izračunan po enačbi: Iro = PPi/(Oi*Po),
pri čemer je: PPi - primerna poraba občine za posamezno proračunsko leto.
V primeru, da znaša primeren obseg sredstev več kot primerna poraba, se občinam zagotovijo sredstva do te višine, v primeru, da je POs manjši od primerne porabe, pa se občinam sredstva ne znižajo.

Podatki, ki smo jih upoštevali pri pripravi predloga proračuna Občine Luče za leto 2027 so:

- znesek primerne porabe znaša 2.523.588 €;
- dohodnina, ki pripada občini 2.523.588 €;
- izračunana pripadajoča finančna izravnava znaša 0 €;

- transferni prihodki v višini 6.081.996 €. Ti zajemajo predvidena sredstva za sanacijo občinskih in gozdnih cest, sredstva na razpisih, sredstva za uravnoteženje razvitosti občin in sredstva za dodatne investicije občin;
- prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU 300.000 €. To so sredstva iz raznih razpisov;
- ostali skupni prihodki občine Luče za leto 2027 (prihodki iz naslova pobranega nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, davki na dediščine in darila, davki na dobitke od iger na srečo, davki na promet nepremičnin, upravne in druge takse, požarne takse, prihodki od najemnin za stanovanja, poslovnih prostorov, najemnin za komunalno infrastrukturo, sofinanciranje skupnih služb, družinskega pomočnika...). Ti prihodki so ocenjeni približno, saj je njihovo višino nemogoče natančno napovedati;
- prenesena sredstva iz preteklega leta v višini 50.000 €.

Skupni planirani prihodki za leto 2027 znašajo 9.221.684 €. V letu 2027 ni predvidenega zadolževanja.

PLANIRANI ODHODKI PRORAČUNA OBČINE LUČE ZA LETO 2027

Predlog proračuna Občine Luče za leto 2027 je uravnotežen, prihodki so enaki odhodkom. Skupni planirani odhodki tako znašajo 9.221.684 €.

Največji del planiranih odhodkov predstavljajo odhodki za odpravo posledic poplav v višini 3.800.000 €. Naslednja velika postavka je izgradnja večstanovanjskega objekta na Hribru, v višini 1.050.000 €. Objekt se gradi v letih 2026 in 2027.

Pri odhodkih so planirani javni razpisi za področje malega gospodarstva, kmetijstva, športa, kulture, sofinanciranja gradnje malih čistilnih naprav, sofinanciranje zamenjave neekološkega ogrevanja, kjer bodo občani lahko kandidirali za občinska sredstva po določenih namenih. Tudi v prihodnje nadaljujemo s sofinanciranjem izgradnje zajetij za požarno vodo. Za vse te razpise se predvideva enaka višina odhodkov kot v letošnjem letu.

Podrobnejše postavke predlaganega proračuna so razvidne iz priloženih planov prihodkov in odhodkov proračuna Občine Luče.

Občina Luče
župan
Klavdij Strmčnik

Priloge:
- Plan prihodkov proračuna Občine Luče
- Plan odhodkov proračuna Občine Luče
- Kadrovski načrt Občine Luče za leto 2027
- Predlog Odloka o proračunu Občine Luče za leto 2027